

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 10.— Lir, za inozemstvo 15.20 Lir
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri pošto čekovnem zavodu:
Ljubljana štev. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Il nemico battuto a sudest di Mechili

Un rilevante bottino — Bombe su colonne avversarie nei pressi di Gazala e su Tobruk

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 17 marzo il seguente bollettino di guerra n. 654:

Nella zona a sud-est di Mechili forze motorizzate italiane e tedesche hanno sorpreso e duramente battuto reparti nemici, risultando catturati quattro cannoni con relative munizioni e trattori, fatte alcune decine di prigionieri, distrutte due batterie e due autobombe.

Colonne avversarie in movimento nei pressi di Ain el Gazala e le attrezzature portuali di Tobruk sono state attaccate da formazioni di velivoli germanici con precise azioni di spezzamento e bombardamento. Nel corso di duelli aerei tre «Curtiss», colpiti, precipitarono al suolo.

Durante una incursione aerea su Bengasi un bombardiere è stato abbattuto. Aeroplani britannici hanno sganciato bombe sulla zona di Augusta-Siracusa.

Poraz sovražnika južnovzhodno od Mekilija

Znaten vojni plen — Bombe na sovražne kolone pri Gazali in na Tobruk

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 17. marca naslednje 654. vojno poročilo:

Na področju jugovzhodno od Mekilija so italijanske in nemške motorizirane in oklopane sile presenetile in hudo potolikle sovražne oddelke. Zaplenjeni so bili 4 topovi z ustreznimi strelivom in vlačici ter zajeti nekaj desetini ujetnikov, uničeni dve bateriji in dva oklopna avtomobila.

Oddelki nemških letal so s točnimi zadetki bomb napadli sovražne kolone v prenikanju v bližini Ain el Gazale ter pristaniške naprave v Tobruku. V bojih v zraku so bili zadeti 3 «Curtiss», ki so strmoglavili na tla.

Med letalskim napadom na Bengazi je bil sestreljen neki sovražni bombnik. Britanska letala so odvrгла bombe na področje Anguste in Siracuse.

Nemško vojno poročilo

Ponovno odbiti sovjetski napadi na polotoku Kerč — 33 sovražnikovih oklopnih voz sestreljenih, 70 letal uničenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. marca. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na polotoku Kerč so se zlomili novi sovražni napadi pred nemško-rumunskimi postojankami. Sestreljenih je bilo nadaljnjih 33 sovražnikovih oklopnih voz. Na posameznih mestih so se razvili ogorčeni boji iz bližine.

Na ostale vzhodni fronti je imel sovražnik pri ponovitvi svojih brezuspešnih napadov hude krvave izgube. Postojanke in kolone sovražnikovih čet so bile uspešno obstrleljane. Daljnostrelne baterije so obstrlejevale z dobrim učinkom vojaško važne cilje v Petrogradu. Na fronti na Laponskem so bili napadi nemških planinskih lovcev uspešni.

Nemško letalstvo je razbilo z močnimi oddelki bombnikov in lovskih letal v valovnih napadih pripravljene in napadajoče sovjetske čete, bombardiralo je in zažgalo posamezne kraje ter prekinilo oskrbovalne zveze sovražnika.

Pri štirih lastnih izgubah je bilo uničenih 70 sovražnih letal bodisi v bojih v zraku ali na tleh. V severni Afriki so nemški in italijanski izvidniški oddelki pognali sovražne sile nazaj, udeležili več sovražnikovih vojakov in zaplenili ali uničili 11 topov.

V bojih 14. marca je sestrelil podoficer nekega protiletalskega topništva Gauger 9 napadajočih voz iz največje bližine.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 18. marca. s. Poročilo glavnega stana z dne 17. t. m. o operacijah v zadnjih 24 urah javlja:

V zapadnem predelu ožine Aunus je sovražnik močno napadel ob podpori topništva. Neke sovjetske stotnije, ki ji je uspelo preko zmurnjenega jezera doseči vzhodno obalo Ladosekega jezera, je bila takoj obkoljena in uničena. V teku bitke je naše topništvo uničilo tudi močne oddelke sovjetske pehote, ki je hitela po zmurnjenem jezeru na motornih saneh. Številne od teh so bile uničene. Sovjetske človeške izgube so bile velike.

Na drugih kopnih frontah ni omeniti nič posebnega. razen živahnega delovanja nasprotnih patrol.

Na Sviru so naši lovci naleteli na dvojno tako močno skupino sovjetskih lovcev, jo zapletli v borbo, sestrelili letalo tipa «Lag» in se vrnili brez izgub.

Boji v snegu in mrazu

Berlin, 18. marca. s. Doznava se iz vojaškega vira, da so se pri osrednjem odseku vzhodne fronte popolnoma izjalovili poizkusi sovražnih sil, da bi prodrli v nemške čete in je sovražnik utrpel najhujše izgube. Znatna skupina sovražnih sil je bila obkoljena in popolnoma uničena. V silnih snežnih viharjih in v mrazu, ki je dosegel 45 stopinj pod ničlo, sta bili potolčeni dve pehotni diviziji in 4 divizije konjenice. — Od 30. januarja do 14. marca je imel sovražnik nad 10.000 mrtvih, dočim so Nemci zajeli nad 2000 ujetnikov. Zaplenjenih je bilo tudi 133 topov in izredno število orožja pehote.

Odbiti napadi

Berlin, 18. marca. s. Doznava se iz vojaškega vira, da je sovražnik dne 16. marca močno napadel položaje neke nemške divizije pri Orelu. Sovražni napadi so se osredotočili zlasti v odseku nekega nemškega bataljona. Kljub hudemu mrazu in snežnim viharjem, se je nemškim pešakom posrečilo odbiti vse sovjetske napade. V silnih borbah so boljševiki pred položaji tega bataljona izgubili številne mrtve in ranjene.

Hude izgube so Sovjeti imeli tudi ob napadu na položaje nekega nemškega armadnega zbora v osrednjem odseku. Iz vojaškega vira se doznava tudi, da so bili v dobi od 5. do 12. marca vsi podnevni in ponočni napadi Sovjetov gladko odbiti. Boljševikom ni uspelo prodreti nikjer v nemške črte, kljub obupnim naporom.

V teku borb v tem tednu so imeli Sovjeti 5.000 mrtvih in so izgubili 500 ujetnikov. Uničenih ali zajetih je bilo 32 tankov, med njimi 16 velikih tankov. Mnogo sovjetskih tankov je bilo v tej dobi hudo poškodovanih. Znatno je število strojne, protitankovskih topov, metalcev bomb ter drugega orožja, ki ga je sovražnik izgubil.

Nemški lovci so predvčerajšnjim sestrelili 60 letal, samop in enom odseku vzhodne fronte. Med temi letali je bilo več bombnikov.

Najvišje švedsko odlikovanje maršala Mannerheima

Stockholm, 18. marca. s. Glede odhoda princa Gustava Adolfa na Finsko, da izroči v kraljevem imenu maršalu Mannerheimu najvišje švedsko vojaško odlikovanje, poudarjajo v tujakihnih krogih, da je podelitev najvišjega odlikovanja, ki se ga zelo redko podeljuje tujcem, izraz zahvale za izredne zasluge hrabrega generala, ki se je boril in se še bori za važno stvar ne samo skandinavskih držav, temveč vse Evrope.

Vrnitev karelijskih beguncev

Helsinki, 18. marca. s. Od pol milijona karelijskih emigrantov, ki so bili razpršeni po vsem finskem ozemlju po takozvanem miru v Moskvi, se je 110.000 oddolilo vrniti se v zopet zavzeto ozemlje. Vračanje se je pričelo 15. januarja. Vrnjenici imajo s seboj 15.000 volov, 6000 konj, 13.000 ovac in več tisoč glav perutnine ter 18.000 poljedelskih strojev. Preseljevanje poteka v popolnem redu.

Smrt zaslužnega nemškega oficirja

Berlin, 18. marca. s. Viceadmiral v pokoj Albert Hopmann, eden najbolj znanih in odličnih oficirjev stare nemške vojne mornarice, je umrl v starosti 76 let. Bil je najtesnejši sodelavec velikega admirala von Tirpitz.

Stalin nujno potrebuje drugo fronto

Halifaxova in Litvinova razlaganja v Washingtonu — Odmev v Berlinu

Berlin, 18. marca. s. Predvčerajšnji govor Halifaxa in Litvinova v Washingtonu so bili zabeleženi v tujakihnih političnih krogih kot ponovna potrjitve kritičnega in nevarno kaotičnega položaja, v katerem so se znašli Anglosasi in boljševiki zaradi vojaških zmag sil trojnega pakta. Tako stanje je nastopilo med drugim zaradi različnosti stališč in celo zaradi očitnih nasprotstev.

Dočim Halifax v bistvu trdi, da se je treba pripraviti na nadaljnje udarce in se držati v defenzivi (kako bi bilo mogoče drugače?), zatrjuje Litvinov, da je treba takoj začeti za vsako ceno z akcijo. Z drugimi besedami zahteva Sovjetska zveza, naj se anglosaski zavezniki odločijo za inicijativno, to se pravi, naj končno ustvarijo

Priprave za napad na Avstralijo

Močno japonsko brodogradništvo v avstralskih vodah — Tudi Indiji in Novi Zelandiji grozi nevarnost

Rim, 17. marca. s. Po informacijah neke severnoameriške radijske postaje je bila večja ferra acija japonske vojne mornarice, ki so jo pretaklo sobodo izsledili v bližini otoka Puse južno od Salomonskega otočja, večerj dopoldne opažena sredi Koralškega morja, severno od Chesterfeldskega otočja in Nove Kaledonije. Brodogradništvo se je pomikalo proti jugu v smeri proti otoku Nove Zelandije, kamor je bržkone tudi namenjeno. Kakor kaže, pripada k temu brodogradništvu velika nosilka letal.

Obupni načrti

Stockholm, 18. marca. s. Avstralski poslanik v Washingtonu Caseya je izjavil, kakor poroča dopisnik »Allehand«, da je Avstralija zdaj pripravljena požgati in opustošiti mesta, žetev in domače živali v primeru japonskega izkrcanja. Dodal je tudi, da imajo Avstrali v načrtu požig obširnih predelov v notranjosti, da bi zadržali Japonce pri prodiranju na otoku.

Glavni poveljnik v Avstraliji

Rim, 18. marca. s. Ameriško vojno ministrstvo sporoča, da je v Avstralijo dospel general Mac Arthur, da prevzame glavno poveljništvo zaveznikovih čet.

11 ladij potopljenih v indijskih vodah

Tokio, 18. marca. s. Cesarjev glavni stan poroča: Japonske podmornice, ki operirajo vzdolž obale Indije in Birme, so predvčerajšnjim zadale sovražniku hud poraz z uničenjem sovražnih transportnih ladij. Uničenih je bilo 11 ladij s skupno 81.000 tonami.

O teh operacijah so se izvedle sledeče podrobnosti: Dve oboroženi pomožni ladiji po 6000 ton in dve petrolejski ladiji z 20 tisoč tonami so bile potopljene v vodah Colombo, 3 oborožene trgovinske ladje s 21.000 tonami in ena petrolejska 6000-tonska ladja pa v vodah Madrasa. Dve oboroženi trgovinski ladji z 19.000 tonami in neka 5000-tonska tovorna ladja so bile potopljene v vodah Ranguna.

Na Sumatri

Tokio, 18. marca. s. List »Asahi« poroča, da so japonske čete v severnem delu Sumatre zasedle važno strateško središče Balige ob južni obali jezera Tobo, potem ko so prodrele nad 130 km zapadno od kraja, kjer so se izkrcale. V teku napredovanja so japonske čete srečale sovražne oddelke, ki so šteli nekaj stotin ljudi in katerim so bili v podporo lahki tanki. Druge japonske čete so po zasedbi Koetaraja dosegli Sigli ob severovzhodni obali otoka. Doznava se, da so med plenom, ki so ga Japonci zasedli z zasedbo otoka Weha na severu Sumatre, štiri skladišča bencina, deset skladišč premoga, 7 težkih topov in neka ladjedelnica, nepoškodovane v japonskih rokah.

Javanski petrolejski vreleci zopet obratujejo

Tokio, 18. marca. s. Največji del petrolejskih virov in petrolejskih polj v Rimau, 100 km severozapadno od Palembanga, je zopet bilo postavljenih v obrat s pomočjo posebnih oddelkov japonske vojske, kakor doznava list »Niči-Niči«. List poudarja, da je v tem predelu še videti sledove sovražnih poizkusov po uničenju večjega dela naprav, katerim porušenje je naglaja japonskih čet preprečila.

Javanski sultan za sodelovanje z Japonci

Tokio, 18. marca. s. V razgovoru z dopisnikom lista »Asahi« je sultan Hamengkuku, potomec dinastije Mataranov in poglavar ozemlja v središču Jave s površino 2200 km kv izjavil:

Upam, da bo zdaj mir in da ga bomo dosegli z japonsko pomočjo. Sultan je dodal, da želi miru za svoje ljudstvo, da bi lahko živelo mirno brez trpljenja. Sultan je bil zelo zadovoljen, da je bil osvobođen svetovalca, od katerega so dejansko zavisele vse njegove odločitve. Izjavil je, da se

njegovo ljudstvo ne zanima za politiko in si želi samo mirnega življenja. Izrazil je svoje občudovanje za japonske čete in hvaležnost japonskim oblastem za napore pri obnovi in upravnih preureditvi otoka. Glede svojega mišljenja ob pričetku vojne je sultan rekel: Mislim sem, da se bo zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Zelo se je zanimal za ustvaritev področja skupnega napredka v vzhodni Aziji in poudaril, da so tudi Indijci Azijci.

Kitajci pridejo vedno prepozno

Tokio, 18. marca. s. Po vesteh iz sovravnega vira je dospelo mnogo Kitajcev iz Singapura v Kalkuto, kjer čakajo na navodila za nadaljevanje borbe proti Japoncem. Japonski opazovalci komentirajo ironično vest in poudarjajo, da so čung-

kinški vojniki specialisti za pobege iz nevarnega predela v pripravnem trenutku. Isti opazovalci poudarjajo, da je ob japonskem napadu na Hongkong Cungkung pompozno naznanil, da so njegovi vojniki napadli japonsko zaledje v bližini Coowloona, toda Hongkong je padel, dočim so bili čungkinški vojniki še zelo daleč od njega in na varnem pred sleherno nevarnostjo. Ko se je pričel napad na Singapur, je Cungkung proglasil, da bodo njegove čete rešile Singapur, toda tudi to angleško oporišče je padlo in zdaj se doznava, da so bili Kitajci poslani tja, da bi se borili do zadnje kaplje krvi, v resnici se pa nahajajo na varnem v Kalkuti. Prav tako se je dogodilo v Rangunu. Prepričani smo, zaključujejo japonski opazovalci, da bodo čungkinški vojniki nekega dne na Severnem tečaju in bodo čakali na nadaljnja navodila.

še tesnejše sodelovanje na kulturnem področju

Pomen obiska Eksc. Pavolinija v Monakovu

Monakovo, 18. marca. s. Tudi drugi dan bivanja ministra Pavolinija v Monakovu je potekel v ozračju lepega tovarštva in konstruktivnega delovanja, ki je značilen za srečanje med prvaki osi. Minister Pavolinij in Gobbels sta posvetila večji del dneva razgovorom, ki se tičejo raznih odsekov njunih resorov. Razgovori so potekali v prijateljskem duhu in v popolnem soglasju. Sodelovanje na delovnem področju obeh ministrstev bo povečano po skupnih načrtih in sledila bo večja utrditev odnosov, ki vežejo sili osi tudi na kulturnem področju. V teku dneva v Monakovu je bil minister Pavolinij priča ponovnih manifestacij za Duceja in manifestacij prijateljstva za fašistično Italijo. Ta čustva so se izrazila tudi v govori ob sprejemih v čast gostov,

ki so jih priredili dr. Gobbels, okrožni vodja Monakova Wagner in državni tajnik za turizem Essen. Vsi govorniki so poudarili delež italijanskega orožja v vojni, v kateri se vojniki osi hrabro borijo v prepričanju v končno zmago. V enakem smislu je govoril minister Pavolinij, poudarjajoč skupnost naporov in velikih nalog, ki čakajo narode osi tudi na kulturnem področju v Evropi, obnovljeni po načelih reda in pravice.

Popolnile je minister Pavolinij ob sprejemu dr. Gobbelsa obiskal delavnico kiparja prof. Thoraka in obudoval velika dela, ki se jim posveča. Sledi je minister Pavolinij odprl zopet v Rim. Na kolodvoru so ga prisrčno pozdravili minister Gobbels in visoki prvaki države ter stranke.

Nemška finančna politika

Važne napovedi ministra dr. Funka na občnem zboru nemške državne banke

Berlin, 18. marca. s. Na občnem zboru Reichsbanke je minister za gospodarstvo dr. Funk, ki je tudi, kakor znano, predsednik emisijskega zavoda, izjavil nekatere važne stvari in zlasti očrtal način in nove naloge nemške gospodarsko-finančne politike. Podčrtal je, da je posledica podaljšanja vojne neravnovesje med dohodki in proizvodnjo. Dohodki so se mnogo bolj dvignili kot proizvodnja. Zaradi izčrpanja vse razpoložljive delovne sile v proizvodnem procesu in iz tega izhajajočega večjega dohodka je beležiti večjo količino denarja. To povečanje mora vzbuditi pozornost odgovornih voditeljev.

Ijev. Problem se lahko reši na dva načina: ali z zvišanjem proizvodnje in znižanjem cen ali pa z zvišanjem davščin. Končno se je odločilo za srednjo pot in za uporabo obeh načinov. Vera v trdnost valute in varnost prihrankov se jamčijo najbolj, ako vlagatelj prizna, da je vlada sprejela najbolj učinkovite mere. Ko bo o tem prepričan, bo lahko prenašal žrtve, ki jih te mere določajo. Funk je omenil položaj v Evropi in zatrdil, da je kontinentalna solidarnost danes še stvarnost. S tem je bil ustvarjen osnovni pogoj za željeno obnovu.

Letalski napad na turško vas

Namerno izzivanje ali neuspeh angleški manever?

Carigrad, 18. marca. s. Predvčerajšnjim proti večeru, se je razširila vest, da so neznana letala bombardirala vas Milos ob zapadni turški obali Egejskega morja. Uradno poročilo, ki je bilo izdano ponoči, ugotavlja, da je nekaj letal neznane narodnosti odrglo nekaj bomb in se spustilo nizko ter prebivalce obstrlejevalo s strojnimi. Razen nekaj škode je obžalovati smrt dveh oseb, ena oseba je pa bila ranjena.

Pričela se je preiskava, da se ugotovi narodnost letal, toda po izjavah očividcev ni več dvoma, da so bila letala angleška.

Očitno so Angleži zgrešili cilj in zdaj skušajo spekulirati s svojo zmoto v upanju, da bi kompromitirali os.

Značilno je dejstvo, da je angleška propaganda takoj pripisala napad italijanskim in nemškim letalom. Turško prebivalstvo dobro ve, kdo je odrgel bombe, kajti sile osi nimajo povoda, da bi nadlegovale Turčijo. To bombardiranje v škodo Turčije je primerljati onim, ki so ga izvedli angleški piloti na švicarskem ozemlju. Kadar ne dosežejo Italije, rajši olajšajo svoja letala in odmežejo bombe na nedolžno švicarsko prebivalstvo.

Ryomski proces

Vieh, 18. marca. s. Ryomski proces se je včeraj nadaljeval z zasliševanjem prvih prič. Po njihovih izjavah sledi, da je bila obramba Alp odlično organizirana in da je bilo na tej fronti zbranih 13 divizij, ki so predstavljale najboljše čete francoske vojske.

Cripps — pooblaščenec Moskve

Lizbona, 18. marca. s. V tujakihnih novinarskih in angleških diplomatskih krogih se priznava, da je Crippsovo mislijo pripisati energičnemu koraku moskovske vlade v Londonu. Kremelj je pred tednom pozval angleško vlado, naj se loti indijskega problema, ki zanima tako Anglijo kot Rusijo. Meje Rusije, je sporočil Molotov Londonu, so ob Gangu in Bramaputri. Moskva je dopovedala Londonu tudi, da je samo en mož sposoben rešiti indijsko vprašanje, ne da bi škodoval interesom angleškega imperija v Rusiji, a to je Cripps. Stafford Cripps potuje torej v Indijo kot opolnomočenec Londona in Moskve. Indijski komunistični krogi so dobili iz Moskve ukaz, naj z

največjim navdušenjem podpirajo Crippsovo mislijo in olajšajo z vsemi sredstvi njegovo nalogo.

Smrt bivšega politika

Katanija, 18. marca. s. Po kratki boleznij je včeraj umrl odvnetnik Luigi Macchi. Rojen je bil v Termini Imerese leta 1872 in je bil najprvo novinar, potem pa se je posvetil izključno sodništvu. Bil je odlični govornik in predavatelj ter se je tudi v politiki uveljavil. Bil je poslanec v štirih zaporednih parlamentarnih dobah in v letu 1921-22 podtajnik v vojnem ministrstvu.

Potres v Rumuniji

Bukarešta, 18. marca. s. V pretekli noči so zabeležili potresni sunek z epicentrom 160 km vzhodno od Bukarešte.

Nov komet

Helsinki, 18. marca. s. Dne 11. t. m. je profesor Baisala v opazovalnici v Kursku odkril okrog 23. ure nov komet velikosti št. 13, ki se hitreje premika kot normalni planeti. To je že tretje odkritje komete v tem letu. Odkriti komet je dobil ime »C 1942 Baisala«.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško vojno sodišče II. Armije, odsek Ljubljana, je na svojem zasedanju 11. t. m. razpravljalo o naslednjih kazenskih zadevah:

1. Rotar Jožef, pok. Jožefa in Franciške Janjnik, roj. v Rudniku in tam biva-joče, je bil obdolžen, da je bil član oboro-žene tolpe, ki je v noči od 6. na 7. ja-nuarja t. l. napadla vojašnico Kr. Karabi-nerjev na Turjaku, da je v dotični noči izvršil z neznanimi tovariši napad zoper varnost življenja Kr. Karabinerjev, pri kateri prišli je od strelav iz pušk izgubil življenje neki italijanski vojak, in da je vršil prevratno propagando, stremečo za porušitev obstoječega reda. V ta namen je razdaljal letake. Sodišče ga je obsodilo na 3 leta in 4 mesece zapora.

2. Sever Andrej, pok. Andreja in pok. Franciške Ivančič iz šenčurja pri Kranju in Pirman Drago, pok. Draga in Terezije Klemenčič iz Ljubljane, sta bila obdolžena, da sta pripadala nezakoniti skupini, ki je imela namen, porušiti obstoječi državni red. Sever Andrej je razen tega imel avtomatsko pištolo in štiri patroni. Obsojen je bil na 3 leta ječe, dočim je bil Drago Pirman oproščen.

3. Dečman Emanuel, sin Vincenca in Terezije Belčan iz Male vasi, bivačoj na Ježici, in Dečman Vincenc, pok. Antona in Franciške Tomšič iz Ljubljane, bivačoj na Ježici, sta bila obdolžena, da sta v Ljubljani pripadala družbi, ustanovljeni s pre-vratnim namenom. Razen tega je Dečman na Ježici po cesti razpajal prevratne letake in so mu tudi v hiši našli liste silne vse-bine. Dečman Emanuel je bil deležen amne-stije in njegova stvar ni prišla v razpravo. Dečman Vincenc pa je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

4. Simončič Josip, pok. Ivana in Anto-nije Udovič iz St. Ruperta, je bil obdolžen, da je bil meseca februarja l. 1942 član ne-ke oborožene tolpe v Sloveniji; nadalje, da je za isto družbo kupoval puške in jih iz-ročal zlikovcem. Tudi je v Bistrici pri St. Rupertu izvrševal prevratno propagando. Sodišče ga je spoznalo za krivega in ga obsodilo na 3 leta ječe.

5. Kastelic Slavka, hči Mihaela in Ane Vidic iz Sp. Zadobrove, bivačoj v Slapah pri Dev. M. v Polju, je bila obdolžena, da je v Vevčah sodelovala pri oboroženi tolpi ter je zlikovcem nosila jed in jim dajala prenočišče. Bila je v zvezi zlasti z nekim Pečarjem in nekim Ivančičem Martinom, ki sta bila oba člana oborožene tolpe in sta zato že prejela svojo kazn. Kastelic Sla-vka je dobila 3 mesece zapora pogojno.

6. Petek Josip, sin Marije Petek iz Do-lenjih Lazov pri Ribnici, bivačoj v Ortno-ku, je bil obdolžen, da je v Kočevju sode-loval pri nekem komunističnem društvu, ki je imelo namen, da s silo razruši obstoje-či družabni red s sabotažo in strahovanjem. nadalje, da je 13. avgusta 1941 v Ortno-ku v terorističnem namenu razrušil z ekspo-zivni škarpno železnice med postajama Ortnekom in Zlebičem in da je v Ortnoku imel na svojem domu eksplozive, ki so m. slu-žili za njegovo delovanje. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

7. Peterzan Anton, pok. Franca in pok. Ursule Lamplj, iz Dobriča in tam biva-joč, je bil obdolžen prevratne propagande, ker je v Dobriču nagovarjal vojaka Bu-sija Viktorja, naj se pridruži komunistom v gozdu. Istemu vojaku je priporočal, naj vrže puško in patroni pro. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

Na zasedanju od 13. marca so bile raz-prave o naslednjih zadevah:

1. Starkelj Stanislav, pok. Henrika in pok. Rozalije Haze, roj. v Ljubljani in tam biva-joč, je bil obdolžen prevratne propagan-de, ki jo je izvrševal v Ljubljani in drugod ter članstva pri družbi, ki je imela namen, da poruši politični in socialni red države. Bil je oproščen zaradi pomanjkanja dokazov.

2. Cvelbar Ivan, sin Martina in pok. Te-rezije Zupan, iz Valte vasi in tam biva-joč, je bil obdolžen, da je imel doma vojno muni-cijo, ki se je tudi pri preiskavi našla v nje-govem seniku. Obsojen je bil na mesec dni

zapora in na 100 lir globe, nastop kazni pa se mu je odložil za dve leti.

3. Furlan Borut, sin Borisa in Ane Crna-goj, rojen v Trstu, prebivajoč v Ljubljani. Grum Dušan, sin Rada in Marije Skubic, rojen v Ljubljani in tam bivačoj, ter Lokar Miloš, sin Antona in Ivane Košak, rojen v Ljubljani in tam bivačoj, so bili obdolženi, da so bili člani prevratne druž-be »Osvobodilna fronta« z nalogo, da vrsi propagandno delo, zlasti med vseučilišni-ki ostala dva pa, da sta vršila na vseučilišču med dijaki komunistično propagando z raz-deljevanjem letakov in z živo besedo. Borut Furlan je bil obsojen na 1 leto in 8 mesecev zapora, Grum Dušan in Lokar Miloš pa sta bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

4. Oblak Mirko, pok. Stefana in pok. Ma-rije Filipič, rojen v Bervkah, bivačoj na Stari Vrhniki, mesar, je bil obdolžen, da je na Vrhniki 4. februarja t. l. vlomil s pleči vrata vojaške brzojavne postaje. Oproščen je bil zaradi pomanjkanja dokazov.

5. Bitenc Stefanija, hči Leopolda in Ka-tarine Gruđen, rojena v Ljubljani in tam bivačoj, Bitenc Leopold, sin Leopolda in Katarine Gruđen, rojen v Ljubljani in tam bivačoj, ter Porenta Nada, hči Ivana in Marije Glaven, rojena v Ljubljani in tam bivačoj, so bili obdolženi prevratne pro-pagande, ker so razdeljevali letake in slo-venske zastavice. Pri Stefaniji Bitencovi in Leopoldu Bitencu so našli zastavice in le-take, dočim je Nada Porenta spremljala Stefanijo Bitencovo, ko je trosila po cesti letake. Bitenc Stefanija je bila obsodena na eno leto in 4 mesece zapora. Bitenc Leopold na 3 leta zapora. Porenta Nada pa je bila oproščena zaradi pomanjkanja dokazov.

6. Videnič Albin, sin Andreja in Terezije Kuhar, rojen v Gornji Pirošici pri Krškem, bivačoj v Kočevju. Vidic Fran, sin Aleja in Josipine Vidic, rojen v Kanalu ob Soči, bivačoj v Kočevju, in Stanislav Arko, sin Josipa in Josipine Jemc, rojen v Malih La-sčah pri Sodražici, bivačoj v Kočevju, so bili obdolženi članstva prevratne družbe, ki je imela namen, s silo porušiti obstoje-či družabni red. Vidic in Arko sta razen tega vršila propagando z razdeljevanjem le-takov in zlasti z izdaji »Slovenskega poro-čevalca«. Vidic je en izvod tega lista pro-dal Arku za 50 cent. Videnič je imel doma v Kočevju revolver na bobenček in 21 patronov; obtežujoča okoliščina zanj obsto-ji v tem, da se je ob aretaciji uprl agentu policije Luigiju Ricci in mu dejal: Stoj ali pa te ubijem! Pri tem je nameril nanj re-volver in sprožil pa ni zadel agenta. Ob-dolžen je zato tudi poskušenežnega uboja. Ob-sojeni so bili Videnič na 4 leta roboje, 1 leto zapora in 1000 lir globe, Vidic na 2 leti zapora, Arko na 1 leto zapora.

7. Berger Karel, sin Karla in Marije Ber-ger, rojen v Trbovljah, prebivajoč v Ljubljani je bil tožen zaradi prevratne propa-gande, ker je razširjal dopisnice s fotogra-fijo Ljubomirja Serčerja, glavarja oboro-žene čete, ki je bil že usmrčen. Pri Ber-gerju doma so dobili en izvod teh fotogra-fij, ki mu jo je izročil Puchar Josip, sin Antona in Marije Počvrtn, rojen v Ljubljani in tam bivačoj. Razen tega so pri Pucharju našli protifašistično in protinem-sko delo z naslovom »Vale«. Obsojena sta bila: Berger na 2 leti ječe, Puchar pa na 3 leta in 4 mesece.

8. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

9. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

10. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

11. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

12. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

13. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

14. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

15. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

16. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

17. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

18. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

19. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

20. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

21. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

22. Bračič Danilo, pok. Ivana in pok. Ma-rije Umek, rojen v Trstu, bivačoj v Ljubljani, je bil obdolžen poizkusa sleparstva s tem, da je z osebno izkaznico svojega brata Mirka, podčastnika bivše jugoslovenske vojske in partizana, skušal dvigniti penzijo, pripadajočo bratu. V ta namen se je javil na Visokem komisarijatu in se izdal za brata Mirka, ki je partizan. Bračič Danilo je bil tudi obdolžen, da je sodeloval pri oboroženi družbi, ki je bila ustanovljena z namenom, izvrševati protifašistna de-jaanja. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 1000 lir globe, oproščen pa je bil obdolži-tve, da je pripadal prevratni družini, zara-di pomanjkanja dokazov.

proglasi za šušmarje vsi, ki se v časo-pisju ne podpisujejo. Ali so mestni vrtnarji šušmarji?

Pred pomladjo se pri nas vselej začne živahna kupčija s semeni. Razumljivo je, da siehneri prodajalec hvali in priporoča svoje blago. Ko je pa zadnjič bilo priporo-čeno, naj meščani pridelujejo zelenjavo in sočivje vrst, ki jih je preizkusila mestna občina, to seveda ni bilo trgovsko priporo-čilo. Prodajalec semen priporočajo svoje seme ne glede na izbor in izbere. Vsek hvali svoje blago. Če pa hvalijo svoje bla-go strokovnjaki, smemo upati, da so nepri-stranski. To velja tudi za Sadjarsko in vrtnarsko društvo, ki zdaj priporoča vrsti pa-radiznika westlandia in radio. O teh vrstah piše C. J. v odgovoru nekemu članu v »Sad-jarju in vrtnarju«, da sta se po poročili h, so jih mogoče dobiti, lani meč novimi vr-stami (neupoštevanji v zelenjadnem iz-boru) najbolje obnesli, a da ju naj še pre-izkusijo pridelovalci, ki ju se nimajo. Nove

vrste preizkusijo praktiki, teoretični jih pa potem priporočajo. Toda praktiki niso za-radi tega šušmarji, četudi pišejo o svojih izkušnjah, kakor bi ne hoteli veljati za šušmarje gospodje strokovnjaki, ki priporo-čajo nove vrste (po njihovem sortu) še ne posebno dobro preizkušenih paradizni-kov, ki niso navedeni v izboru. Strokovnja-ki pa tudi priznavajo, da bo treba zele-njadni izbor še izpopolniti, ker je le zača-sen.

Mi k vsemu temu pravimo, naj ljudje se-jejo, kar imajo, in naj letos »šušmarijo« vsi, ki lahko dobe košček zemlje. Nič ne de, če bomo veljali za šušmarje, ako si bomo pridelali vsaj nekaj živeža sami, in čast strokovnjastva bomo radi prepustili, kdor si jo po pač hotel lastiti. Tako pravi-vo tudi mestni vrtnarji, ki radi prizna-vaajo, da se mora vrtnar vedno učiti ter da se kot strokovnjak še ni nč rodil, niti tisti ne, ki obklatajo ljudi na levo in desno z lepim imenom »šušmar«.

Ljubljanski občinski svet

Počastitev spomina zaslužnih meščanov — Tekoče zadeve

Ljubljana, 18. marca
Ljubljanski občinski svet je imel včeraj popoldne seje, na kateri je obravnaval tekoče zadeve. Zaradi prometnih ovir je bila udeležba zelo pičila.

Zupan dr. Adlešič se je v svojem pred-sedstvenem poročilu najprvo spominjal umrlih zaslužnih meščanov, med njimi ka-nonika dr. Sušnika, delovodje mestnega vodovoda Ferda Vovka, magistratnega ravnatelja Ivana Seska, v. s. s. dr. Vladi-mira Foersterja, učitelja Jurija Režeka, profesorja Rudolfa Grošlja, biv. ministra dr. J. Gostinčarja, dvornega svetnika Fran-ca Dukiča, industrijca Avgusta Praprotni-ka, kanonika dr. A. Merharja, ravnatelja Rada Sturmja in dr. Josipa Cepudra.

Nadalje je zupan poročal o izdaji knji-gice o Plednikovih mojstrovinah in ugotovil, da je kritika sprejela to delo z velikim priznanjem. Zahvalil se je vsem sotrudi-nikom pri zdaji tega pomembnega dela.

Poročilo finančnega odbora je podal obč. sv. dr. Azman. Posebna komisija je pregle-dala poslovanje glavne mestne blagajne in našla vse v najlepšem redu. Odboren je bil nakup 13.000 kv. metrov zemljišča pri Mo-stecu na Pazniku od posestnika Franceta Kogovška iz Dravlj. Po odloku Visokega komisarijata mora mestna občina opustiti predpisovanje mestne davčnine na vozila. Uradu za izdajo osebnih izkaznic je bil odobren kredit 25.000 lir. Za ureditev Su-

bisveve ulice in za potrebe mestnega vodo-voda se usnuje poseben fond, da se na ta način zagotovi angažiranje vseh odobrenih kreditov, ki bi sicer zapadli. Za napravo javnih razvalin desk je bil odobren kre-dit 1200 lir. Socialnemu oddelku je bilo odobreno 100-odstotno črpanje odobrenih kreditov s primernim virmaniranjem proti naknadnemu obračunu. Zaradi nazadovanja prcmeta je mestni klavničnik znižal letna pri-znavalnina in upravni prispevek, nasprot-no pa se poravnemu zavodu predpisal naknadni dodatni upravni prispevek v višini 50.000 lir. Razni ugovori proti predpisanim mestnim davčninam so bili zavrnjeni, de-loma pa jim je bilo ugodeno.

Poročilo personalno-pravnega odbora je podal obč. sv. Novak. Brez debate je bil odobren novi statut mestnih podjetij, ki določa združitve vseh mestnih podjetij v enotno vodstvo, kakor imajo to urejeno tu-di že druge večje mestne občine. Mes na delavski zavarovalnici je z odobritvijo občinskega sveta dala Kreditni zdruzi mest-nih uslužbenecv posojilo v znesku 100.000 lir. Občinski svet je vzel na znanje odlok Visokega komisarijata, da je za sprejem ostavk članov mestnega sveta pristoen ednolok Visoki Komisarijat.

Po izvolitvi nekaterih članov v razne od-bore je bila javna seja zaključena, nakar je sledila tajna seja, na kateri so se obrav-navala razna personalna vprašanja.

Riduzione della razione ordinaria del pane e della farina

L'Eccellenza l'Alto Commissario della Provincia di Lubiana ha disposto che la determinazione del Comitato Interminis-teriale sulla nuova razione del pane e della farina abbia immediata applicazione anche in questa provincia.

Pertanto, a partire dal 18 corr., le mi-sure delle razioni di pane, di farina di pane e di farina di granoturco, acquistabili con i tagliandi della carta annonaria ordinaria, sono ridotte rispettivamente a grammi 150, 130 e 225.

Restano immutati i supplementi per i lavoratori di tutte le categorie; e inmutate restano altresì le razioni ricono-sciute ai convittori e alle gestanti, in grammi 300 di pane giornaliero.

Navadna obroka kruha in moke skržena

Dodatki za vse tri vrste delavcev ostanejo nespremenjeni

Ljubljana, 18. marca
Ekselcenca Visoki Komisar za Ljubljanski pokrajni je odločil, da naj še silep medministrskega odbora o novem obroku kruha in moke takoj izvede tudi v tej po-krajini.

Zato bodo počeniš z 18. t. m. obroki kru-ha, krušne in koruzne moke, ki se dobi-jo na navadne živilske nakaznice, zmanjšani na 150, odnošno na 130 in 225 gramov.

Višina dodatkov za vse tri vrste delav-cev ostane nespremenjena. Nespremenjena ostane tudi obroka priznana zavodarnem in nosečim ženam v višini 300 gramov kru-ha na dan.

Sportni pregled

Tenis: Švedska — Hrvaška 4:1

Poročali smo že, da sta odstopovala na turneju po severnih državah hrvaška te-niška igralca Mitić in Pallada. Iz Stock-holma poročajo sedaj, da sta v nedeljo na-stopila tamkaj kot hrvaška reprezentanca proti švedski reprezentanci. Igralo se je na pokritih igriščih, kjer so, kakor znano, švedski moštri in so lani in letos po-razili vse nasprotnike, ki so se z njimi po-merili v Stockholm.

Hrvat so bili poraženi 4:1. Podrobnosti še niso znane.

Španija — Francija 4:0 (2:0)

Na stadionu Nervion je v nedeljo špan-ska nogometna reprezentanca dosegla pred 25.000 gledalci novo sijajno zmago. Fran-cosko reprezentančno moštvo je zapuščalo igrišče poraženo 4:0 (2:0).

Rezultat odgovarja poteku igre in dejan-ski premoči španske reprezentance. Špan-ski zastopniki so preljavali izvrstno igro, tako da se z napetostjo pričakujeta njo-vi srečanja z reprezentancama Italije in Nemčije ki bosta, kakor smo že zabeležili, prihodnji mesec. Špansko moštvo je bilo izvrstno uigrano, ima odličan napad, ki ga izvrstno podpira močna obramba. Nadmo-španec se je izkazal v obeh polčasih po dveh zgodnjih. Goli so padali v tem vrst-nem in časovnem redu: v 3. minuti je bil uspešen Campos, v 39. Mundo, v drugem polčasu pa Epi v 23. minuti in Bravo v 40. minuti.

V španskem moštvo so se izkazali pred-vsem obe krili in krilsko vrsto. V 32. mi-nuti prvega polčasa je bil poškodovan od-ličen branilec Oceja in zamenjal ga je Ar-queta.

Tekmo je sodil portugalski sodnik Pali-nins.

Nov plavalni rekord Hvegerjeve

Znana danska plavalka Hvegerjeva je v nedeljo postavila nov svetovni plavalni re-kord na 440 yardov prosto. Progo je pre-plavala v času 5:11.5. Prejšnji rekord je pripadal tudi Hvegerjevi, in sicer s časom 5:12.8.

Jutri prva etapa »Vojne krožne dirke po Italiji«

Kratko smo že poročali v zvezi z nagra-dami, da bodo letos italijanski kolešarji nadomestili običajno vsakoletno »Krožno kolešarsko dirko po Italiji« s posebnim idealnim tekmovalcem. Mesto nepretrgane dirke v enem dušku bodo tekmovali za krožno prvenstvo tako, da se bodo reflek-tanti udeležili več dirk, ki bodo najbolješe uvrščenim prinesle določene točke. Kdor bo v vseh dirkah zbral največje število točk, bo zmagovalac »Vojne krožne dirke po Italiji«.

Spored obsega naslednjih devet dirk: 19. marca Milano—Sanremo, 6. aprila krožna dirka po Laziu, 26. aprila krožna dirka po Toscani, 10. maja krožna dirka Gorizia—Ljubljana—Gorizia, 31. maja krožna dirka po Emiliji, 26. julija krožna dirka po Venetu, 6. septembra krožna dirka po Kampaniji in 25. oktobra krožna dirka po Lombardiji.

Sportni odbor Italijanske kolešarske zve-ze je sklenil, da bo udeležence takole oce-njeval za tekmovalce »Vojne krožne dirke po Italiji«: Zmagovalac v vsaki dirki prej-me 6 točk, drugouvrščen 5, tretji 4, četrti 3 in peti 2. Vsi, ki bodo prevzoili cilj od šestega vključno naprej bodo dobili 1 točko. Zmagovalac pa si lahko pridobi še eno točko povzru, torej sedem mesto šest. Po-

Zanimiv koncert

Ljubljana, 18. marca
Pianistka Rossana Böttai, ki bo na-stopila na lastnem klavirskem koncertu v sodelodelj, dne 23. t. m. ob 18.30 v veliki Filharmonični dvorani, je po rodu iz Pise, kjer je bila rojena leta 1920. Spada med najvišje mlade italijanske pianistke. Klavirski študij je začela na Cherubinijevem konservatoriju v Firenci pri profesorju Rio Nardiju. Nato je nadaljevala študij v Mila-lanu in na znameniti akademiji v Sieni. Tekom svojega študija od leta 1934. dalje je dobila več najvišjih odlikovanj bodisi premij ali srebrnih in zlatih kolanj. Ponov-no je bila pozvana, da je igrala na dvoru. Koncert dne 23. t. m. se bo vršil pod okril-jem italijanskega kulturnega instituta v Ljubljani. Predprodaja vstopnic v Knjižar-ni Glasbene Matice; institutovi člani naj dvignejo vstopnice v tajništvo instituta.

goj pa je, da pripelje na cilj najmanj dve minuti pred drugouvrščenim.

Na progi Milano—Sanremo, ki ji je pri-padla čast, da letos odprva tekmovalnje za »Vojno krožno dirko po Italiji«, tekmujejo italijanski kolešarji letos že 35-ič. Prvič so tekmovali leta 1907. Zanimivo je, kako se je dvigala tekmovalna hitrost dirkačev. Na prvi dirki je

Kako se vzgajajo voditelji GIL-a

Eno izmed najpomembnejših delovanj organizacije GIL in eno izmed onih, ki je za povprečnega opazovalca, tigar pozornost velja predvsem zunanjim vidnim manifestacijam, najmanj vidno, je delo za formiranje voditeljev organizacije. Razume se samo po sebi, da potrebuje organizacija, ki zajema vse narodno življenje na matičnem ozemlju in izven njega in ki se izhajajo iz enega samega središča postopno razširja po vsej državi, tako da ni v njej noben kotiček zemlje zanemarjen, predvsem dve stvari: veliko število voditeljev in temeljito pripravljenost teh voditeljev, da vsak izmed njih lahko v celoti vrši svoje poslanstvo. Tu želimo prikazati, kako je organizacija GIL uresničila ti dve posebni nalogi.

V grafičnem prikazu bi si delovanje GIL-a lahko zamišljali v obliki piramide, katere osnovno tvorijo organiziranci, vrh pa vrhovno poveljstvo. V tej piramidi se vršita dve gibanji: eno v globino, ki daje osnovi vzdržljivost, in drugo v širino, po katerem nekateri posebno važna središča razširjajo v svojem območju vzpodbude, ki jih prejema od zgoraj. Ako je vrh vrhovno poveljstvo, pa so ta posamezna važna središča še zvezna in občinska poveljstva. Vrhovno poveljstvo ima svoj sedež v Rimu, pokrajinska poveljstva v pokrajinskih glavnih mestih, občinska pa v vsakem važnejšem kraju.

Tako vidimo, da je organizacija GIL-a precej zapletena, a istočasno tudi enostavna: ona zajema vsako obljubeno središče, vendar ne izgublja zaradi tega na svoji prožnosti in na svoji učinkovitosti. Vse, kakor pa potrebuje veliko število voditeljev tudi zaradi tega, ker razvijajo vsa poveljstva, vstevši tudi občinska, zelo razsežno delovanje, za katerega je potrebno nalašč za to pripravljeno osebje. Za vzgojo tega osebja skrb: organizacija GIL na tri načine, ki se medsebojno dopolnjujejo. Kdor koli je imel priliko obiskati v Rimu nove mestne okraje na periferiji, prav dobro pozna prizor, ki ga v solčnih jutrih nudi Mussolinijev forum, kjer je akademija telesne vzgoje, ki pripravlja telovadne in sportne vzgojitelje GIL-a. Akademija je ogromen moderen kolegijski, v katerem so lokalni razneženi, tako da se njihova razsežnost združuje z njihovo praktičnostjo in higieno, in v katerem se življenje gojencev razvija v ožračju, ki je istočasno vedno in strogo, kajti vzgojna osnova akademije je vojaška disciplina. V tem ožračju, v katerem ima plemenitost marmornarice ozadje zelena vežbišča in ljubkosti rimskega gridevja, se leto za letom zbirajo iz vse Italije mladeniči, ki so zaprosili za sprejem v akademijo. Mladeniči, ki so vsi dovršili višje srednje šole in imajo torej že za seboj nujno potrebno kulturno vzgojo. Izmed sto in sto kandidatov pa je le malo onih, ki se po strogem zdravniškem, kulturnem in moralnem pregledu izberejo. V akademiji ostanejo mladeniči tri leta in razvijajo se nadalje istočasno tako kulturno kakor telesno vzgojo vseh vrst, obenem se pa tudi vadijo v skušnjah poveljevanja. O priliki največjih svečanosti v Rimu predstavlja minihod teh gojencev čudovit prizor sprčo moške lepote krojev ter vojaškega in harmoničnega ponašanja posameznih oddelkov.

Kakor se iz vrst teh gojencev moške akademije pripravljajo moški voditelji organizacije, skrb na drugi strani za vzgojo voditeljev ženske akademije in Orvietu. V mirnem toskanskem mestecu, ki je kakor vkljenjeno v miren obroč starega zidovja in sladko sanja o svoji slavi, preteklosti, se v drugem modernem kolegijski, ki je prav gotovo eden izmed najlepših ženskih kolegijskih na svetu in mu niti najbolj znani švicarski zavodi ne morejo biti kos, zbirajo v vedrem ožračju, prav tako za dobro treh let, mladenke, ki so zaprosile, da bi se posvetile pouku telesne vzgoje za ženske naraščaj. Tudi za sprejem v ta kolegijski je predpisana stroga in preudarna izbira, kakor tudi primerno trajanje studijev. Na istem Mussolinijevem forumu, kjer je akademija telesne vzgoje, so še akademija glasbe in petja, sabijaška akademija in liktorski kolegijski. Tudi te druge akademije in ta kolegijski pripravljajo v posameznih disciplinah posebno izurjene voditelje in sicer po načinu sprejemanja in vzgoje, ki je povsem enak kakor pri akademiji telesne vzgoje.

Iz teh akademij in kolegijskih, katerim so se v zadnjih letih pridružili še nekateri drugi v nekaterih pomembnejših mestih ali ljubkih krajih, zbira torej GIL del onih vodilnih sil, ki jih potrebuje v izvrševanju svojih nalog. Drugi vir za zbiranje voditeljev pa tvorijo učitelji višjih šol, kakor tudi oni iz srednjih in ljudskih šol, ki prostovoljno posvečajo svoje sile temu delu pripravljanja jutrišnjih Italijank. Se preden je okrožnica iz l. 1938-XVIII o odnositih med šolo in GIL-om odredila obveznost tega sodelovanja in po enotnih načelih začrtala njegove smernice, je lahko organizacija GIL računala na to mogočno pomoč in na sposobnost teh organizirancev, ki so tudi na področju telesne vzgoje in organizacije naleteli na iste učitelje, ki so jim že dali osnovne pojme o kulturi. Tako se je dvojno delovanje organizacije, šolske in telesno-vzgojne vojaške, vršilo in vrši brez sprememb, ki bi mogle motiti potrebno ubranost.

Ta četa prostovoljnih sodelavcev GIL-a je povsem videti tako dobro pripravljena, da lahko brez posebne pomoči opravi naložene ji naloge. Da se spozna resničnost te trditve, je treba upoštevati, da so razmeroma starejši nastavniki oproščeni sodelovanja z GIL-om in da večji del moških sodelavcev sestoji iz rezervnih oficirjev vojske, mornarice in letalstva, ki so si pridobili sposobnost za poveljevanje ne samo v teku stroge vzgoje v tečajih za oficirske gojence in v vojaškem življenju, marveč čisto tudi na vojnem polju.

Vendar je potrebno, da ti sodelavci, katerih glavna delavnost se razvija ponavadi v ojskih dvoranah, dobivajo periodična obvestila o novostih, ki jih zahtevata obnova in tekoče delo v organizaciji. Ta obvestila ne smejo biti samo teoretična, marveč jih mora neizogibno spremljati tudi učinkovitost podpora prakse. Zato je vsako leto v razdobju, ki je sicer premakljivo, običajno pa pada v dobo počitnic, da se ne ovira pravilno celotnega šole tekoma šolskega leta, potrebno, da glavno poveljstvo dobi izpolnjenost tečaja, ki naj so glede na

svojo važnost lahko pokrajinski ali vsedržavni. Ti tečaji, ki trajajo samo toliko časa, kolikor je potrebno, imajo razen omenjenega namena tudi še neko podrejeno nalogo znatne važnosti. Omogočajo namreč sodelavcem vzajemno spoznavanje in za majhne stroške omogočajo spoznavanje krajev, ki so jim bili doslej po večini še neznani.

Tretji vir, iz katerega GIL dobiva moč za svojo organizacijo, je brez dvoma najbolj važen in najbolj zanimiv s stališča človečanstva, vzgoje in socialnosti. Ta tretji vir, ki zagotavlja čim boljše delovanje organizacije predstavljajo člani organizacije, otroci in mladenčje, za katere ima GIL nalogo, da jih vzgaja. Kakor v vojski pretežno večina oficirjev izhaja iz iste čete in daje vsem čudovite uspehe, ki jih vsi poznajo, tako v GIL-u organiziranci člani kot celota proizvajajo na nekaj načinov prirodnega in zato najbolj šega izbora niz poveljnikov, ki so v kratkem času glede na njihovo starost v stanju vršiti bolj ali manj zamotane poveljske dolžnosti. Tudi norajo opravljati posle z resnostjo in z globokim prepričanjem in včasih njihova pristojnost ni nič manjša od one odraslih. Pogled na četo balil s puškami, ki s popono točnostjo izvajajo povelja svojega tovariša, ali pogled na skupino avangardistov, ki rešuje taktično nalogo pod poveljstvom kadeta, so pogostejši kakor mislijo oni, ki jim je organizacija tuja, in so ginljiv in

Zvezni tajnik v šoli na Prulah

Ljubljana, 17. marca
Zvezni tajnik je v sprejemstvu podpoveljnika GIL-a, zvezne nadzornice in drugih voditeljev organizacije šolskih kuhinj obiskal 14. t. m. šolo na Prulah. Gostje so sprejeli ravnatelj šole in učitelje. Zvezni tajnik se je ugodno in s smehom zadržal s šolarji ter z njimi okusil tudi dišeč obed.

Zvezni podtajnik v Novem mestu

Ljubljana, 17. marca
Dne 15. t. m. je zvezni podtajnik Capurso izvršil nadzorstvo šafjeve v Novem mestu in St. Jerneju v spremstvu okrožnega inšpektorja dr. Grisellijsa in pokrajinske

navdušujoč dokaz dela, česa je GIL zmogla na ustvari v vrstah mladine.

Izbira ten življenj zavajal in instruktorjev in od njihovega lastnega vedenja ter intenzivnega delovanja, v kolikor oni vrše in so sposobni vršiti svoj posel. Gotovo ni slučaj, da je 90% primerov, ko se ta bolj-ša fizično-vojška vzgoja, dobljena v organizaciji, opaža tudi v šoli, na resnosti in pozornosti ter v splošnih disciplinarnosti. Po kratkem razdobju vežbanja, ki ima namen, preinagati predvsem najosnovnejše težave v izvrševanju poveljstva, se podvrže člani organizacije strogemu izpitu in ko ga opravijo, so imenovani za podnačelnike oddelka. S to stopnjo oni eno, dve ali tudi tri leta izvršujejo dolžnosti poveljstva nad svojimi tovariši in si pridobivajo tako potrebne prakso. Po tej dobi preizkušnje, ki jo predpostavljamo beležijo in ocenijo, so gojenci pozvani k končnemu preizkusu, ki se navadno vrši v Romi, kjer so imenovani za načelnike oddelkov. Na isti način in s še skrbnejšim izborom se iz te vrste načelnikov oddelkov izvolijo oni, ki so po telesnih pogojih, po ugledu in po izobrazbi bolj usposobljeni za stopnjo kadetov, to je za oficirske gojence. Presegajo bi obseg tega članka, ako bi popisovali, kako kadešje potem postanejo oficirji. Zadržimo se, da povemo, da se na temelju nekolikoletnega izkustva pokaže, da ima disciplina v šoli od teh graduirancev GIL-a veliko koristi tam, kjer je skrb za disciplino in red poveljena gojencem GIL-a.

Pokazali smo s tem, kako se vežbajo nastavniki, ki jih GIL rabi pri svojem delu, in ako se to že leta z ugodnimi uspehi vrši v Italiji, gotovo ni daleč trenutke, ko se bo isti sistem okrutacije izvajal tudi v Ljubljanski pokrajini.

Pohvalil in vzpodbudil je vse, ki delujejo za šolarje, in je vedno ganjen sprejel poklonitev cvetja, ki mu ga je v imenu tovaršev izročil šolarček. Preden je zapustil šolo, se mu je ravnatelj šole globoko zahvalil za visoko človekoljubno delo, ki se po Ducejevi volji vrši tudi v korist potrebnih med tukašnjim ljudstvom.

tajnice kmečkih gospodinj gđ. Rea. Obiskal je sedeže Dopolavora, GIL-a in šolske kuhinje in je izrazil svoje zadovoljstvo zaradi uspešnega poslovanja.

DNEVNE VESTI

— Tečaj za učitelje-nadzirateljice kolonij. Javljeno je že bilo, da se bodo organizirale v počitnicah poletne kolonije, ki b. mogle sprejeti okoli 3.000 otrok obojega spola z Ljubljanske pokrajine. Za pripravo potrebne vodstvene osebja se bo poleg šmescnega tečaja za ljubljanske učitelje vršil še poseben, 10dnevni tečaj konec šolskega leta in sicer za učitelje, ki b. bivajo izven Ljubljane. Stroške za pot in bivanje v Ljubljani za čas tega tečaja prevzame v celoti zvezno poveljstvo GIL-a. Po končanem tečaju bodo udeleženci dobili spričevalo, ki bo veljavno v šolske namene ter dajalo prednost pri namestitvah. Usposobljenosti nadzirateljice kolonij v pokrajini bodo dobivale poleg hrane in stanovanja tudi še nagrado 350 L mesečno, če bodo šle v kolonijo k morju, pa še posebno nagrado. Čas za predložitev neoklaničnih potrebnih prijav pri prosvetnem oddelku Visokega komisarata je do 20. t. m.

— Minister za narodno vzgojo na obisku v Viterbu. V ponedeljek je prišel v Viterbo minister narodne vzgoje Giuseppe Bottai z namenom, da obišče krajevne šole. Ministra so ob prihodu pozdravili pokrajinski glavar, zvezni tajnik in drugi predstavniki oblasti. Minister Bottai se je takoj po sprejemu podal v osnovne in srednje krajevne šole, kjer je bil povsod sprejet s toplimi pozdravi.

— Mednarodnega zborovanja tiska v Venezueli se bodo udeležili tudi Bolgari. V aprilu bo v Venezueli mednarodno zborovanje tiska. Zveza bolgarskih novinarjev je prijavila sedaj prirediteljem, da bo poslala na zborovanje svoje zastopstvo, ki ga bodo sestavljali štiri novinarji.

— 82-letni zločinec obojen na 21 rojbe. Pred sodiščem v Santa Maria Capua Veter se je v ponedeljek končala razprava proti 82letnemu Nunziatu Carminu iz Carbonere iz Nola, ki je bil obtožen, da je umoril iz maščevanja Vittoria Sorrentina. Sodišče je izključilo, da bi šlo za naklepni umor in za koristiljubne nagibe ter ga je obsodilo za malomarno usmritev na 21 let rojbe.

— Državno tekmovalje harmonikarjev. Splošno tajništvo Dopolavora je naložilo pokrajinskemu Dopolavoru v Macerati, da organizira letos državno tekmovalje harmonikarjev, ki je vsako leto doslej zbudilo toliko zanimanja med italijanskimi harmonikarji. Letošnje tekmovalje bo 31. maja in se ga bodo že po sedanjem zanimanju sodeč udeležili najboljši italijanski harmonikarji.

— Vlak ga je povozil. Na osrednji postaji na trgu Garibaldi v Napoli so v noči na petek železniški milničniki našli med tirnicami strašno razmesarjeno truplo neznanega mladeniča. Na kraj nesreče je prišla sodna komisija in poizvedbe so ugotovile, da gre za 20-letnega Carla Titoneja iz Ferrare. Domnevajo, da je mladenič prišel pod vlak ob prihodu v Napoli med izstopanjem. Policijska se je lotila preiskave, da bi vzrok nesreče pojasnila do podrobnosti.

— Nemška proslava v Beogradu. Nemška kolonija v Beogradu je v nedeljo ob 18 počastila spomin padlih vojakov v prostori zunanega urada pri vojaškem poveljstvu.

— 8000 novih karabinjerjev bodo sprejeli v službo. Vojno ministrstvo je razpisalo natečaj za sprejem novih 8000 karabinjerjev. Prijavijo se za službo lahko kaplariji in vojakji, ki so v vojni službi v državi, Albaniji, Grčiji, v pokrajinah bivše Jugoslavije in bivših francoskih krajih. Lahko so že poročeni ali pa vdovci z otroci, pogoj pa je, da so služili že najmanj štiri mesece v vojski. Pripadati morajo letnikom od 1912 do vključno 1922. Obvezati se bodo morali, da bodo službovali v karabinjerjski službi najmanj 6 mesecev po zaključku sedanjega vojnega. Prejemali bodo dnevnice po 1165 lire dnevno poleg tega pa še vojne doklade in doklade za družino.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA • TELEFON 22-41
Globoka filmska drama, Ena največjih sodobnih filmskih umetnin
Prva žena
Laurence Oliver — Jean Fontaine
Radi izredne dolžine filma predstave v četrti in nedeljo ob 14. 16. in 18.15 urli

KINO UNION • TELEFON 22-21
Prekrasen film iz glavne benečanske zgodovine, epopeja junštva in vročega patriotizma
Capitan Tempesta
Doris Duranti, Carla Candiani, Adriano Rimoldi, Danes poslednjič!

Jutri na praznik sv. Jožefa
premiera filma
Sancta Maria
Amadeo Nazari, Conchita Montes, Armando Falconi, Germana Paolieri

KINO SLOGA • TELEFON 27-30
Štiri izvirne kaljive burke, polne norčavih dejanj
Veseli doživljaji
Stan Laurel in Oliver Hardy

KINO MOSTE
Najboljši spored šestih najboljših komikov v filmu
PARADA SMEHA
in dobro poznani
VRAŽJI SLIKAR
Hmedeo Nazari — Alida Vatti

— Novi komisar Jugoslovanskega kreditnega zavoda v Beogradu. Dosedanji komisar Jugoslovanskega kreditnega zavoda v Beogradu Milovan Janković je bil razrešen in na njegovo mesto imenovan Albert Rup.

Iz Ljubljane

— Ij Prošnja prosvetni oblasti. Ker se je na nekaterih ljubljanskih ljudskih šolah pouk izredno skrajšal, na drugih pa se še vedno vrši reden vsakodnevni pouk, prosimo prizadeti starši, naj bi se pouk za vso našo ljudskošolsko mladež primerno izenačil, kar bo gotovo v korist mladini in prizadetim zavodom. — Starši.

— Ij Starokatoliška služba božja bo v četrti 19. na dan sv. Jožefa ob četrti na dvanaest.

— Ij Ravnateljstvo I. ženske realne gimnazije v Ljubljani vabi s tem vse gg. profesorje in profesorice kakor tudi vse učenke tega zavoda, da pridejo nujno v sredo 18. t. m. v Lichtenurnov zavod na Ambroževem trgu, in sicer I. — III. razredi ob 14.30 (pol treh popoldne), razredi IV. — VIII. pa ob 15. (ob treh popoldne). Tam se bodo dala vsa potrebna šolska obvestila. — Ravnateljstvo.

— Ij Sv. Jožefa lahko praznujete najlepše in milno v gostilni Lovšin.

— Ij Veseli teater na Jožefovo! V četrti, na Jožefovo, so v »Veselim teatru« zadnje tri predstave 16. programa in sicer ob 14.30, 16.30 in 18.30. Poleg raznih presenečenj so na programu še kupletji, solo nastopi, Vombargerjeva enodejanka »Čudna snubca« itd. — Predprijava vstopnic v četrti ob 10. ure popoldne neprekinjeno do večera. — V soboto, 21. t. m. je premiera novega programa štev. 17.

Poplave v Bolgariji

Bolgarsko dunavsko pristanišče Lom je preživelo v četrti razburljivo noč, podobno oni v Vidinu. V sredo popoldne je namreč voda v Donavi narasla tudi pri Lomu za dobrega pol metra. Pred mestom se je začel kupiti na Donavi led in bila je nevarnost, da bo voda še bolj narasla. Zato so takoj začeli led razbijati z bombami iz zraka. Proti večeru je voda poplavlila že nižje ležeče predmestje in pristaniške naprave. Zvečer so mobilizirali vse moške v starosti 20 do 35 let, da so utrdili ob svitu reflektorjev nasip. Stali

M A L I OGLASI

PRODAM
več komadov kuhinjskega pohištva — Jošip Zorman, Breg 14.

rejši moški so pa izselili iz Loma 500 ogroženih ljudi. Sele v četrti dopoldne se je letalcom posrečilo razbiti z bombami nakupičeni led. Ob radostnih vzklikih nasip utrjujočih moških, je voda kmalu padla za 120 cm. Tako je bila nevarnost z združenimi moči vojaštva in civilnega prebivalstva odstranjena.

Donava je zdaj od Vidina do Svištova prosta ledu, od Svištova do izliva jo pa še vedno pokriva debel led. Pri Svištovu je narasla za 70 cm in preplavila pristaniške naprave. Tu je še vedno v nevarnosti 2000 ton živil. Ruše ima 50 hiš pod vodo. Tudi pri Nikopolu so morali razbiti led z bombami iz letal. Iz Vidina so spravili do četrtka 13.450 prebivalcev, kar jih je pa še ostalo, so bili pa evakuirani v petek. Voda počasi upada. Sele zadnje dni so se začele razmočene in razjedene hiše rušiti. Kralj Boris je dal za poplavljenice 200.000 levov, vsi ministri po 10.000, poslanci po 1000, inozemski novinarji pa po 500.

Nemčija kupuje bolgarski tobak

V Sofiji je bila sklenjena te dni že dolgo pričakovana pogodba med Nemčijo in Bolgarijo glede dobave tobaka Nemčiji. Letos bo dobavila Bolgarija Nemčiji iz lanske letine 42.000.000 kg tobaka v vrednosti 4 milijarde levov. Nemčija je šla pri tem Bolgariji na roko glede cen, ki so znatno višje, kakor bi bile po pogodbi, pripravljene v oktobru lanskega leta.

Radio Ljubljana

PETEK, 20. MARCA 1942-XX
7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Koncert pianista Marijana Lipovška, 12.40: Jandolijev sekstet. 13: Napoved časa in poročila v italijanski. 13.15: Komunikacije Glavne glasnica Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanica: lahka glasba. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Godalni orkester pod vodstvom Manna. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Komorni zbor pod vodstvom D. M. Sijanica. 17.40: Koncert violinista Kajetana Burgerja, pri klavirju Marijan Lipovšek. 19: Tečaj italijanske, poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pestra glasba. 20: Napoved časa in poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Orkestralna glasba pod vodstvom Petralia. 21.20: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanica ob sodelovanju sopranistke Ksenije Vidaličeve in basista Friderika Lupše: operna glasba. 22: Koncert violinista Karla Rupla in pianista L. M. Škerjanca. 22.45: Poročila v italijanski.

Premog — drva — oglje

specialno oglje za generatorje vedno na zalogi pri
Resman Lojze
LJUBLJANA, CESTA 29. OKTOBRA (RIMSKA) 21 — Telefon 44-90

ALI RES SE NE VESTE.
da vam oglas v »Slovenskem Narodu« odzame vse Vaše skrbi? Če iščete službo ali stanovanje, če želite karkoli kupiti, se obrnite na oglasni oddelček »Slovenskega Naroda«, ki vam bo s ceninim oglasom izpolnil željo. Oglasi oddelček »Slovenskega Naroda« sprejema ogle za isti dan vsak dan do 9. ure dop.

SPALNICO
šperano — in dve kuhinjski opremi ugodno prodam. — Koltzejska 4, dvorišče.

VNETJE ŽILEZ V GRU
vam jemlje sapo — je ugotovil rimski zdravnik Celstus. To tesno preženete, če pijete redno dnevno Ambrozevo medico, ki jo dobite pristno le v — Medarni — Ljubljana, Zidovska ulica 6.

VICTOR
(Brevettato)
Nuovo apparecchio ri-magliante. Economico. Nessun consumo di energia. — Rendimento massimo. — Affidiamo concessione

(Patentirano)
New aparat za krpanje nogavic. Ekonomičen. Brez porabe kake energije. — Zmožljivost kar največja. — Oddajamo dovoljenja

Soc. An. R. I. M. A. - Via Confalonieri 36 - Milano

+

Za vedno nas je zapustila po težki bolezni naša najdražja, nepozabna

Kristina Batistič
roj. Benedik
soproga veletrgovca in posestnika

Čas in kraj pogreba bo objavljen naknadno.

Strazišče pri Kranju, Ljubljana, Solcano pri Gortizil, Flume, dne 17. marca 1942.

Rafael, soprog **Elvira, hčerka**
Marija por. Glavan, Francka por. Pirnat,
sestri — in ostalo sorodstvo

Indijanska romantika še živi

V Južni Ameriki prebivajo mnoga indijanska plemena, ki nimajo še nobenega stika s civiliziranim svetom in ga tudi nečejo imeti

stiča, ker je že ob njegovem prihodu kultura indijanskih plemen propadla in moč njihovega vladarja pojemala. Tudi brez Pizarrova torija bi bila indijanska plemena propadla.

Skrbno čuvanje skrivnosti

Med Indijanci je takoj po usmrtni Atualpa zavržalo, potem je pa nastala čudna, sumljiva tišina. Mnogi, ki so bili z zlatom za rešitev vladarjevega življenja še na poti, je dosegla žalostna vest pravčasno, da so se lahko obrnili. Zlato so zmetali v reke ali ga pa zakopali in se vrnili vsi potrti v svoje kolibe. Od usmrtnice Atualpa so se potegnili nazaj in postali nezaupljivi do vseh tujcev. Živeli so strogo ločeno od zunanjega sveta in skrbno so čuvali svoje tajne. Izkopnine kažejo med drugim, da so poznali že stari Inki najtežje možne operacije (trepanacije) in da so tako operirali ljudje še dolgo živeli. O tem pričajo zraščene kosti na najdenih lobanjah. Celotna moderna medicina občuduje te operacije in vso medicinsko znanost Indijancev v starih časih.

Indijanci znajo še zdaj baker tako utrditi, da rezajo z njim najtostre predmete kakor mi z jeklen. Rib ne love s trniki, temveč mečajo v vodo posebne rastline, s katerimi omotijo ribe in jih potem pobirajo iz vode kar z rokami. Iz neke rastline pridobivajo na skrivnostnih način kurarini, ki je eden najhujših živčnih strupov. Vanj potakajo konice svojih puščic, da postanejo smrtonosne. Indijanci najdejo tudi z gotovostjo tisti sadež v zemlji pragozda, ki je podoben naši lubenici in pomeni za kraje, kjer primanjkuje pitne vode, zelo dobrodošlo okrepilo. Iz kupa različenega kamena »Piera do Brasil«, ki nevtralizira tudi najhujše kačji strup.

In tako bi lahko našli še celo vrsto naravnih skrivnosti, ki jih poznajo Indijanci, ki bi jih pa za vse na svetu nikomur ne izdali. Prej bi umrli Indijanci od žele ali lakote, prej bi se dal zastrupiti z najstrašnejšim kačjim strupom ali mučiti do smrti, kakor da bi izdal je eno svojih skrivnosti. Indijanci poznajo tudi neko posebno proceduro, da zmanjšajo trupla umrlih ali v boju padlih. Človeško telo znajo zmanjšati tako, da b. jo lahko spravili v škatlico za vžigalce. Vse te skrivnosti tudi pričajo o veličini njihove nekdajne kulture. Toda te skrivnosti se kot rečeno z nobenim denarjem ne dajo kupiti od Indijancev. Lahko jih gledamo in občudujemo, do dna jim pa ne moremo priti.

Plemena, do katerih nihče ne more

Med margami indijanskimi plemeni žive v nedostopnih nižinah Andskih Cordiller tudi taka, do katerih sploh nihče ne more priti. Ta plemena so povsem ločena od sve-

ta in celo redki pripadniki sosednjih indijanskih plemen so prišli kdaj med nje. Tako živi v pragozdu poleg plemena Halan maloštevilno krščansko plemo, o katerem ve svet nekaj le po pripovedovanju. In nekateri raziskovalci domnevajo, da je prav v krajih, kjer živi to plemo, največ zlata. Zato so že mnogi poskusili prodreti do tega plemena, toda zaman. Poslane so bile v pragozdu tudi že močne vojaške čete, toda noben vojak se ni vrnil, da bi povedal kaj o strahovnih doživljajih v pragozdu. Na dreve skrli Indijanci so vse pobili z zastreljenimi puščicami.

Zadnji poskus prodreti do skrivnostnega indijanskega plemena je napravil general Pando, toda ostalo je samo pri poskusu. Ime generala Pande je bilo zlatim črkam zapisano v seznam junakov znanosti. V centralnem Benin in Gran Chaku žive nešteta indijanska plemena, govoreča 38 različnih jezikov in narečij. Mnogi teh Indijancev umre vsakega tujca, če se jim le približa ali če jih sam ne prehitijo z morilnim orožjem. S civilizacijo nečejo imeti nobenega stika in so zadovoljni s svojim načinom življenja. Na meje svojega ozemlja polagajo človeške lobanje v svarilo tistim,

ki bi hoteli prodreti do njih. Kdor bi si drznil prestopiti le nekaj korakov preko teh strašnih svarilnih znamenj in priči tak zovano »prepovedano čono« bi moral že čez nekaj minut spoznati, kaj pomeni smrt od strašnega strupa kurarini. Telo s tem strupom zastrupljenega človeka naglo otrpne, mišice se po vrsti skrivijo in sline napno, dokler končno ne popokajo, seveda ob strašnih bolečinah. Odprtih oči bi moral tak vsiljivec v nepopisnih mukah končati svoje življenje.

Pričo je dolžil dejanja, kaznivega z dosmrtno robijo

Dramatična razprava proti Alojziju Jezeršku, ki ga je senat zaradi zločinstva obrtno prevare in drugih prestopkov obsodil na 19 mesecev robije

Ljubljana, 18. marca

Mali kazenski senat okrožnega sodišča, ki je mu je predsedoval sod. dr. Julij Felaher in sta v njem sodelovala kot sodnika sod. Ivan Kralj in Ivan Brelih, je včeraj dopoldne sodil 30 letnemu Alojziju Jezeršku, že večkrat kaznovanemu električarju, obtoženo, da je očitila vrsto težkih prestopkov in zločinov, je zastopal državni tožilec Lendovšek, obtožena pa je branil eks off. dr. Mitja Svigelj.

Razpravi je prisostvovalo le malo poslušalcev. Njen potek pa je bil veskoti ne navadno živahen, včasih dramatično podoben, da se ni nihče dolgočasil. Zato je poskrbel zlasti obtoženec s svojim zagovorom, ki je izdal nemalokrat, da je v njem zamrla že najmanjša drobtinica čuta za poštenost in odgovornost. Napetost je dosegla višek, ko je Jezeršek hotel prepričati sodnike, da ga ena izmed oškodovanih prič bremenja zato, ker je odkril njeno dejanje, kaznivo v današnjih razmerah z dosmrtno robijo. Ta njegov cinčen zagovor najbolje dokazuje, kako nevaren je za družbo in da je nepopravljiv.

Obtožnica je očitala Jezeršku, da je zagrešil zločinstvo obrtno prevare po § 334. do 337. k. z. prestopok po § 132. toč. 2. ter prestopok po § 153. zoper javni mir in red. Državni tožilec je predlagal, naj se ga kaznuje eksemplarno in se ga po prestani kazni odda v prisilno delavnico.

13

B. Perowne:

Dr. Torridon igra za vse

Roman

»Hotel, ki ste ga imenovali, je najbrž zelo drag. Moral si bom kje najti poceni sobo. Vsebinsa moga kovčega bo zadostovala, da se preločim teden dni... za hotel na Cannebiéri pa ne zmorem.«

Gouverne se je zahihljal; možna s tobakom mu je ležala odprta na kolenih, in njegove velike roke so spretno zvijale cigareto. Egipčovski tajnik je s sprednjega sedišča molče strelal skozi okence.

»Dragi doktor,« je rekel Gouverne, »vaše težave so vsakako le trenutne.«

»Ne, kronične so,« je Roy odvrnil. »Od nikoder ne pričakujem denarja. Vozni listek imam, da se lahko vrnem domov, in za svoje instrumente sem upal dobiti sredstva za majhen... postranski izlet. Mimo tega...«

»Majhen postranski izlet,« je zamrmal Gouverne. »Kam pa? V Nizzo nemara?«

Roy ga je ostro pogledal. Gouverne si je izmotal ugasli ogorek iz brade in ga nadomestil s cigareto, ki jo je bil zvil. Tajnik je prižgal vžigalico in Gouverne se je sklonil nad njen plamenček, preden se je, zavrt v oblak dima, zločno stisnil v svoj kot.

»Star sem, dragi doktor Torridon,« je dejal, »in dar opazovanja mi je prirojen. Ne glede na to, da

gojim do gospodične Marije Brookbyjeve tudi sam globoko občudovanje.« Tako govoreč je izpod čela pogledal Roya. »Nagibi vašega nenadnega izkranja in tega postranskega izleta,« radi katerega se vam je zdelo vredno zastaviti poklicno orodje, čeprav ste imeli malo upanja, da bi ga mogli rešiti... ti nagibi pač niso nekaj, kar bi bilo težko uganiti...«

Tiho se je zasmeljal.

»Zasluzili ste boljše usodo, doktor, ne pa da ste postali žrtev zločinkega senegalskega nosača. A morda ste jo našli. Bi vas veselilo delati zame? Svojih... nožev pri tem ne bi potrebovali.«

Roy je pozabil strašno brnenje v glavi in nezmožne občutke v tilniku, ki ga je bolel, kakor da so ga najprej obesili, nato pa sneli z vrvi. Globoko je zasopel.

»Delati? Tu?«

»Nekaj vse lepšega,« je odvrnil Gouverne: »v okolici Nizze. Brez prepovedi, da ne smete hoditi v Soleit et Ombre!« Njegove oči so se uprle v Roye. »Se vam zdi vredno razpravljati o tem? Nu, vsekar boste drevi moj gost v hotelu Mentonu! Velja? Dobro! Dajte Saidu svoj prtljažni list: poskrbel bo, da pošljejo ponjo. O, lekarna! Recite šoferju, naj ustavi, Said. Torej, doktor,« je rekel in mu pomolil roko, »do svidenja pri večerji v Mentonu! Ob sedmih!«

Rumeni taksi je zbrzel dalje in pustil Roya v pripreki na pločniku. Mladi človek je dalj ko minuto strel v tisto stran, kamor je bil avto izginil. Tramvajski vozovi so pozvanjali; prašni platanovi,

ki so spremljali široko cesto, so v vročini sklanjali vrhove; izložbe trgovin so se bleščale na soncu; pešci so se gnetli okrog Roya sem in tja.

Torridon je pogledal papir, ki mu ga je bil Gouverne pri slovesu stisnil v roko: bankovec za tisoč frankov!

Nekaj trenutkov se je predajal domnevam. Vse to je imelo očito poseben pomen. Čudaški človekoljub Gouverne po vsej verjetnosti ni bil; če se je bil pri orožniških zavzel za Roya in mu je nato obljubil delo in dal tisoč frankov, gotovo ni bil storil tega samo iz prenapetosti čustvenosti do mladega ladijskega zdravnika, ki se je vsemal za čedno dekle. Za vsem tem se je moralo skrivati nekaj drugega.

Kdo bi gledal podarjenemu konju na zobe? Bil je otrok sreče; zmerom se je zanašal na to in nikoli se ni obotavljal postaviti vse na kocko... in nikoli v svojem življenju še ni pomnil tako prijaznega, mnogo obetajočega naključja, kakor je bilo njegovo srečanje z Emilom Gouvernom. Saj je šlo kar za to, da gre v Nizzo!

Naglo je spravil bankovec v žep in stopil v lekarno. Potem se je ustavil v neki veliki kavarni na Cannebiéri ter si privezal dušo z izvrstnim konjakom. Življenje je bilo, kakor je vse kazalo, vražje zanimiva stvar.

Plačil in in krenil peš po široki Cannebiéri, da bi našel hotel »Menton«. Bil je velikanska, povsem bela zgradba. Roy je videl, da so ga že pričakovali. Njegova soba je bila naročena, in prtljaga ga je čakala v nji.

na svoje izpovedi prisegla.

Na podoben način je obtoženec oškodoval še druge ljudi in je zelo verjetno, da je marsikomu škodoval, mnogo jih pa sploh ni prijavilo njegove grehe, ker raje potrope škodo, samo da se čim prej iznebe vsakega stika s takim človekom. Vse zaslisanje priče so izpovedale v njegovo škodo.

Senat je po polurnem posvetovanju spoznal obtoženca za krivega skoro v vseh točkah obtožnice in ga je oprostil le, da bi bil čas od zadnje kazni preživljal delomirno in s postopanjem, nevarnim javnemu redu in miru. Ker je bil obtoženec že večkrat kaznovan — najmanj desetkrat in zadnjikrat celo na 2 leti robije pred novomeškim okrožnim sodiščem — mu je odmeril kazen za vsa zločina in prestopke na 19 mesecev robije. Obenem izgubi obtoženec za dobo 5 let vse častne pravice, vsem oškodovancem pa mora vrniti zneske, za katere jih je oškodoval. Predlog za oddajo obtoženca v prisilno delavnico po prestani kazni pa je sodišče odklonilo.

Obtoženec se je z izrekom o krivdi zadovoljil, prijavil pa je priziv glede odmere kazni. Enak priziv je prijavil tudi državni tožilec.

Kiparja Ivana Štreklja druga razstava

V Obersnelovi galeriji je slovenski Ambrosi razstavil 12 svojih najnovejših umetnin

Ljubljana, 18. marca

Kipar Ivan Štreklj se je občinstvu predstavil meseca maja lani. Na devetih umetniških razstavah »Slovenskega lika« je v razstavnih prostorih palače Bate postavil na ogled dve svoji umetnini, ki sta takoj vzbudili pozornost občinstva. Na deseti razstavi »Slovenskega lika«, ki je zdaj v Obersnelovi galeriji na Gosposvet-ski cesti, pa je mladi umetnik razstavil 12 svojih del, ki zgovorno pričajo o njegovem napredku. Čeprav Štreklj večji del ne ustvarja po modelu, se iz njegovih umetnin jasno izražajo velike sposobnosti mladega umetnika. Vsa njegova, na sedanjih razstavah razstavljena dela vzbujajo pozornost. Štreklj je postavil na ogled: »Materinstvo« (št. 65); »Akte« (št. 66); »Plečja« (št. 67); »Križani« (št. 68); »Moja oče« (št. 69); »Marjeta« (št. 70); »Toaletta« (št. 71); »Mladost« (št. 72); »Sramežljivost« (št. 73); »Vihra« (št. 74); »Lastna podoba« (št. 75) in »Zenskost« (št. 76, mavec). Iz Štrekljevih del se izraža nenavadna finesa oblik.

Štreklj Ivan se je rodil 23. septembra 1916. v Ljubljani. Je sin revnih staršev, njegov oče pa po poklicu železničar. V gluhoemnici, kjer se je šolal, so postali že od vsega početka pozorni nanj. Bil je tih in samosvojen, dober, resen, inteligenten. Bil je nekaj posebnega in se je v vsakem oziru razlikoval od svojih součencev. Zanimal se je za risanje, še večje talente pa je pokazal za upodabljanje, posebno za modeliranje. Ko so učitelji odkrili njegov talent, so mu na vse načine pomagali, da bi mogel razviti svoje sposobnosti. Najprej je obiskoval kiparski oddelek Srednje tehnike v Ljubljani, potem je absolvirano leto letno privatnega študija pri prof. Francetu Kralju in končno je šel v Beograd, kjer se je s pomočjo podpornega društva Gluhonemnice vpisal na Umetnostno akademijo, na kateri se je večal dve leti. Mladi umetnik se je zavedal borbe za obstanek in je v Beogradu med poukom tudi delal, da se je preživljal in da ni bil v preveliko breme svojim vzgojiteljem in dobrotnikom Gluhonemnice.

Na devetih in na deseti razstavi »Slovenskega lika« razstavljeni umotvorji gluhoga umetnika, niso njegovi edini.

Napravil je že celo vrsto manjših del in nekaj del v naravni velikosti. Vežo gluhonemnice v Ljubljani krasi na desni strani monumentalni relief, ki predstavlja skupino Dobrotnega angela ali genija z gluhim dečkom in nemo deklico. Relief ima naravno velikost in je presenetljivo poduhovljen in točno izdelan ter v vsakem oziru jasno izraža avtorjevo zamisel. Naredil ga je Štreklj predlaskim na prošnjo uprave, ki je priredila razstavo ob priliki štiridesetletnice gluhonemnice. Istega leta je napravil v naravni velikosti iz mavca turista za svojega strokovnega učitelja. To je njegova prva velika plastika in mu je zelo dobro uspela. Kdor stopi na deseto razstavo »Slovenskega lika« takoj opazi Štrekljeve umetnine, ki se povsem razlikujejo od ostalih. Nehote se mu vzbudi spoštovanje do mladega umetnika, ki zna v gluhi tišini tako mojstrsko izoblikovati mrtvo naravo. Obenem vidi, da gre njegova pot naglo naprej, da je njegov slog že do velike mere izklesan in da bo v doglednem času do najvišje mere razvil svoje izredne umetniške sposobnosti.

Deseta razstava »Slovenskega lika« je razstava skupine mladih likovnih umetnikov. Poleg Ivana Štreklja je svoja dela

Spopad z mitničarji pri Dolgem mostu

Slediti bi morala nato razprava proti nekemu mesarju in njegovi ženi, ki sta že pred skoro dvema leti prišla v dejanski konflikt z dvema mitničarjema pri mitnici na Tržaški cesti. O zadevi je okrožno sodišče že razsodilo. Proti izrečni obsodbi pa se je obsojenec pritožil na apelacijo, kasneje pa je kasacija zadevo vrnila v ponovno razpravljanje okrožnemu sodišču.

K včerajšnji razpravi mnogo povabilenih prič ni prislo. Odločiti pa se morali razpravo, ker se je državni tožilec protivil temu, da bi v senatu sodelovala dva sodnika, ki sta sodila že v senatu, ki je obtoženca obsodil na prvi razpravi pred okrožnim sodiščem. Tako obramba kot obtoženca sicer proti temu nista ugovarjala, na vztrajno zahtevo državnega tožilca pa se morali razpravo preločiti, ker bi sicer državni tožilec imel kasneje pravico uveljavljati kršitev zakona in ničnost postopanja. Razprava se bo nadaljevala, ko bo prevzel postopanje senat, v katerem ne bo nobeden izmed sodnikov, ki so sodelovali že pri prvi razpravi.

postavilo na ogled še osem mladih ljudi. Z mojstrom prof. Francetom Kraljem na čelu. Vsi mladi likovniki v Ljubljani prvič razstavljajo. Pozornost vzbujajo tudi Anton Znidaršič. Verjetno naš najmlajši likovnik, najhujši Kraljev rojak. Tri leta je posejal kiparsko šolo in se tri leta pri prof. Kralju izpopolnjeval zlasti v slikarstvu. Razstavil je 13 del; mnogo obeta in je značilen vsaj v nekaterih delih nenavadna sorodnost s Kraljevimi deli. V Ljubljani je prvič razstavil tudi Lado Brejc, ki je doslej svoja dela dvakrat postavil na ogled v Novem mestu. Razstavil je 20 del, akvarelov, olj, mavcev itd. Tudi on se je šolal na domači kiparski šoli in tri leta privatno pri prof. Kralju. Novinec Turk Vinko je razstavil 11 del in se je šolal kakor zgornja dva. Enako strokovno izobrazbo ima Ahčin Franc, ki je prav tako razstavil 11 del; Kotar Srečko pa jih je razstavil 9 in se je izšolal za dekorativnega keramika, po eno delo so razstavili Kihar Franc, Kvas Tomaž in Tomazin Janez. Mojster France Kralj pa je razstavil 22 del: temper, presen, dvobarvni lesorezov, en kazelin itd. Sedanja razstava v zgornjih prostorih Obersnelove galerije obsega skupaj 102 del. —mir.

Nemško-italijanski umetniški teden v Hamburgu

Od 16. do 22. marca bo v Hamburgu nemško-italijanski umetniški teden pod pokroviteljstvom državnega namestnika Kaufmanna. Hamburgska opera vpripori novo našudirano Ermano Wolff-Ferrarijevo opero »Stirje grobnice«, povsem na novo našudirani Verdijski operi »Macbeth« in »Moč usode«, Malipierosovo opero »Julius Cezar« in Puccinijsko »Tosco« z italijanskim dirigentom in dvema italijanskima pevčema. Dramsko gledališče v Hamburgu pa vpripori Luigi Pirandellijevo »Henriku IV.« ter dopoldansko akademijo, na kateri bo podan pregled o italijanski umetnosti od Petrarce do naših dni ter novejši italijanske glasbe. Sodelovala bosta komorni in radijski orkester. V gledališču Thalia bo potem nemška premiera zgodovinskega dela Rina Allesia »Theresa Casati«. Nemška premiera italijanskega filma bo pa v Waterloovevemu gledališču, kjer bodo prikazovali še enkrat sloveči nemški kulturni film »Michelangelo«. V Hamburgu sta prirejeni v okviru nemškoitalijanskega umetniškega tedna tudi dve razstavi. Prva prikazuje dela nemških slikarjev in kiparjev v Italiji, druga pa italijansko umetno obrt.

Madžarske finance

Iz poročila o štiriletnem delovanju madžarskega finančnega ministra Remenyi-Schnellerja je razvidno, da je šlo iz državne blagajne za oboroževanje v tem času 3.600.000 pengő. Za toliko so se na drugi strani povečali državni dohodki. Dohodki državne uprave so narasli v letih 1938-41 od 962 na 1150, na 1450 in končno na 2301 milijon pengő. Davki so znašali v letu 1938, na vsakega prebivalca 28,7 pengő, lani pa 48,5. Če pa prištejemo še priključene pokrajine, je odpadlo na vsakega prebivalca 35,8 pengő. Iz tega je razvidno, da je vlada vpoštevala tudi na davčnem polju predhodne težkoče in neugodni položaj prebivalstva priključenih pokrajin. Narodni dohodki Madžarske so znašali lani nad 9 milijard pengő.

Nekaj pred sedmo, ko se je bil okrepčal s hladno prho, se preoblekel in osvežil, je šel v vežo. Gouverne je sedel v naslanjaču pri vratih in obednico čital neki večernik. Ljubezno je pozdravil Roya in ga takoj odvedel k večerji. V izbihi jedi se je pokazal odličnega sladkorusca. Pri večerji je govoril največ o jedah in vinih, vmes pa je včasih zadal Royu kako vprašanje povsem drugačnega značaja.

»Ste bili dolgo na vzhodu, doktor?« Roy mu je povedal.

»Ves čas na ladji, ki ste mi jo omenili... na Casuarini?«

»Ne. Pol leta je, kar sem zapustil službo. Nič več nisem mogel, ne in ne. Zmerom ista proga, isti ljudje, mesec za mesecem. Nazadnje sem se seznanil z nekim Kunom, na pol Američanom, na pol Japoncem, pustolovcem, ki ni bil zoprni človek. Imel je dobičkanosen načrt in me je povabil, naj se mu pridruživim. Kakor sem rekel: svojega dela sem bil do grla sit. Zapustil sem Casuarino in šel z njim.«

»Kakšen je bil tisti načrt, doktor? Razen če se vam zdi moje vprašanje... prevsiljivo?«

Roy se je nasmehnil.

»Ustela sva se. Kako in kaj, vam ta mah ne utegnem razlagati. Kuno je mislil, da je odkril novo najdišče biserov — kje, je postranska stvar. On je imel tehnično znanje; jaz sem vtaknil vse svoje prihranke... tri leta nisem bil od plače skoraj nič potrosil... v nakup majhne jadralnice, ki sva jo potrebovala.